

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Reus Diumenje 14 de Mars de 1897

Núm. 3.217

Any XII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes 1 real
a provincies trimestre 3 real
Extremer y Ultramar 3 real
Anuncis, a preus convencionals

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, plassa Sant Jaume, 2.
No s' retornan los originals encara que ne s' publiquin.

CENTRO VITICOLA DEL VALLES

GRANS CRIADERS DE CEPS AMERICANS E HISPANO-AMERICANS

EN Montmeló, Parets, Montornés y Moncada

25 hectàrees de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticultors, proveïdors dels principals Centres, comarcas agrícoles, vivers d'ociats y particulars del Extranjer, Península y Balears, premiats ab gran diploma de mèrit en lo Concurs vitícola de Badalona de 1892. Representació en totes las provin-cias d' Espanya.

Demànis lo Catàlech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts.—Barbats.—Estacas.—Seleccions perfectas.—Autenticitat garantidas.—Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

V. Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL
Ponent, 61, Barcelona

SUB DIRECCIÓ
Mar, 46, Valencia

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA
Pere Fàbregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

SE REPRATA

TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
LES LABORABLES A PE-
TICIO

NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS: OPERA tots
LOS DIUMENGES.

TORRES, FOTOGRAFO

Passeig de Mata, 12,
REUS

Dias de despaig tots los festius.

SECCIÓ DOCTRINAL

Crònica y crítica

Per exigencies de la oportunitat, condició indispen-sable en la major part d'escrits destinats a la inserció en la premsa diària, en las edicions d'entre setmana nos ha tocat ja contestar als insults que, ab motiu del missatge de simpatia al Rey de Grecia, nos hem sentit los regionalistas catalans, o catalanistas, preferits per la premsa política madrilenya y la de Catalunya que, per no ser menos, segueix ràstrement la conducta d'aquells periòdics de gran circulació, anomenats per ells mateixos, ab la major superbia, *directores y or-ganos de la opinión nacional*.

Y com que la cosa s' ho val, creyem pertinent, en-car que hegem d' incorre en repeticions, ocupar-nos en la present crònica, may sigui sino pera ratificarnos en la nostra mes enèrgica protesta.

Ja préveyam nosaltres que l'fet aislat d' enviar los catalanistas un missatge de simpatia al rey dels he-lens, havia de disgustar als polítics a la madrilenya, lo mateix com los hauria disgustat també si l' missatge hagués sigut de protesta. Fos com fos, sent obra dels catalanistas, per ells havia de ser antipatriòtic; per-que l' patriotisme, pera ells es omplirse la butxaca a costa de la patria, y hi ha diari de Madrid y algún de Catalunya, que ab tal d' augmentar la tirada, lo mateix se diria espanyol que... tocinayre, per exemple.

Pero ns hem atrevit a dir en aquell missatge, que, com Creta, també ha tingut que saber Catalunya, per desgracia seva; lo que es una dominació extranya, y vel aquí la premsa política de Madrid tornant a treu-

re la caixa dels llamps y 'ls trons y las malas paraulas, que guarda pera nosaltres y que no sab fer servir pera 'ls que desde 'l palau del Tribunal Suprém, ó be anomenantse carlins ó federals, conspiran aquells contra la integritat del territori, y 'ls últims contra la unitat de la patria d' aquella mitja dotzena de perio-distas ben pagats y repapats.

El Imparcial nos ha dit, entre otras lindeces, que es una bojeria de las nostras haver parlat de domina-ció estranya, precisament ara, que Espanya sosté un exercit a Cuba, y quant d' aquest mercat Catalunya 'n treu tant ó més profit que 'l restant de las demés provin-cias. Vetaquí ahont fan anar a parar los diaris com *El Imparcial* las cüestions de que tractan, al vil nego-ci. Encara no 'n deu tenir pro ab los cuartos que s' emportan de Cuba y Filipinas, la llangosta d'empleats, grossos y petits, que van allí a fer administració y no tornan a la península fins que no 'ls en caben mes a las butxacas y a las maletas, amén dels que los mes previsors han portat pera que criessin al Banoh de Londres, evitantse aixís la molestia de terlos passar de contrabando al saltar del vapor en lo port d' arribada. Catalunya, al menos, si te extensas é importants rela-cions comercials ab Cuba, no cobra del Govern, com cobra aquella llagosta, sino que dels beneficis que aquell comer li reporta, bonas quantitats 'n ingressan cada dia en las caixas del Tresor, que recauda de Cata-lunya solzament, la quinta part del que paga tot Espa-nya, y aixó que *pidé mas que un catalán*.

La bojeria si que es de *El Imparcial*, al parlar del exercit que sosté Espanya, volguent dir que ab benefi-ci casi exclusivament de Catalunya. No den recordar-se, 'l poca... pena, que en la quinta del 95, a Cata-lunya li van pendre dos mil soldats mes dels que ab justicia havia de donar, y tot perque no va sapiguer fer com a Oviedo que tots los minyons van resultar curts de talla. No deu recordar *El Imparcial* tampoch que si Espanya ha de mantenir un exercit a Cuba, bo-na part de culpa, si no tota, la tenen los empleats que s' envían a Ultramar, pera mantenir en aquellas poses-sions la soberania de la metròpoli, y que si la guerra encara continue hi ha mes d' una causa en las cam-panyas patriòticas sostingudas per ell en las sevas planas. Pero, ó molt no equivoquem, ó de la pérdida de Cuba, que vol suposar *El Imparcial*, cas de que Espa-nya no sostingues 'l exercit que ha enviat a la menta-da isla, mes se 'n ressentiria la empresa mercantil que explota aquell diari y 'ls polítics madrilenys, que 'l comers de Catalunya, no tan imigrat encara pera que no pogués, malgrat la guerra de ranzels ab que se 'l combat, aguantarse en los mercats antillans, y con-quistarne de nous.

Ara, donchs, anemlos a demostrar a n' aquestos

diaris de gran circulació si tenim ó no rahó d' anome-nar dominació estrangera a la que avuy sobre nosaltres pesa. Quan estiguia beu forts d' historia d' Espanya, pero no d' aquesta historia que corre falsejada per las escolas oficials y las que no ho son, allavors potser ells també s' queixaràn, pero no ab tanta causa com nosaltres, de la dominació que tant a gust venen sufrint é imponent a la nostra estimada Catalunya.

Q. A.

Lo de Creta

Han sigut deslliuradas las familias y també 's sol-dats turchs bloquejats a Selino. Son portats a la Canea. 2.600 soldats turchs y 600 familias cretensas de-manan ésser transportats a Esmirna, puig crehen que no poden tornar a la provincia de Selino.

Los soldats turchs sortiren del fort ab armas y ba-gatjes segons lo conveni fet ab los insurrectes. Las ar-mas presas als turchs han sigut entregadas als soldats turchs, comprometeantse aquestos a no combatre con-tra 'ls cristians en cap punt de la isla.

Le Jour publica las següents noticias de son corres-ponsal particular de Londres, ab fecha 11 d' agost:

Sembla que está a punt de rompre l' acord de las potencias. Los tres emperadors, de Russia, d' Alemania y d' Austria son partidaris del empleo de la forza y vo-len que 's dongui a Grecia un darrer y únic plasso de trentassis horas pera retirar sas tropas de Creta. Fransa é Inglaterra demanan que no s' fassi res més que bloquejar a Grecia.

Al present, la situació es grave, l' acord de las po-tencias es menos complet, menos absolut.

Sembla també que Fransa está resolta a separarse de las potencias avans y tot de que sia notificat lo blo-queig.

Telegrafia d' Atenas que 'l rey ha fet las següents declaracions a un diputat:

Europa está inquieta, no per la anexió de Creta a Grecia, sino per que s' ha demostrat que Grecia es un element de forza y de vida en lo Mediterrani.

Nostra petita escuadra, movivilisada ab una llestesa extraordinaria, ha provocat fortas gelosias. Jo soch qui ha recomanat al govern que retirés lo «Hidra» y 'l «Maulis» perque jo temia que 's busqués un ó altre pretext pera fer anar a fons a dos de nostres millors barcos.

Telegrafia d' Atenas al *Standart* que 's oficials del coronel Vassos escriuen a sas familias de Grecia que 's negarán a sortir de Creta.

Comunican de Brusselas que una trentena de diputats han firmat un document dirigit al poble y al govern grec expressantli la simpatia que envers ells tenen.

Telegrafian d' Atenas que 'l Govern, en vista del gran número d' inglesos, italians y alemans que sollicitan allistarse á las banderas gregas, estudia 'l modo d' admétrels pera formar legions extranjeras.

S' afirma la creencia de que las potencias acceptarán la cooperació del exércit grec pera assegurar l' ordre á Creta.

Comunican de la Canea que las grans potencias han signicat á Turquia la conveniencia de que concentri las forsas militars que te en aquella isla, en los ports de la Canea, Retimo, y Macleyón.

Los comandants de las escuadras europeas situadas en los mars de Creta, han acordat reforzar las guarnicions que te en algunas ciutats de dita isla, y demanar ab aqueix objecte cent homes d' infanteria á sos respectius governs.

CRONICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 13 de Mars de 1896

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE Aneroides	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m. 3 t.	751 751	88 56	0'0	5'4	Ras	

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 35 Sombra 17	5	10 15	0. 0.	Cumul. id.	0'3 0'3

La Crónica Reusense, per tota contestació á nostre article de *media legua* cita una paraula ditas en la penúltima sessió, per lo síndich del Ajuntament nostre bon amic D. Ramon Vidiella, paraulas que, interpretantlles en son verdader sentit y tal com foren ditas, no treuen gens ni mica de responsabilitat al Alcalde per que no paga.

Cap culpa tenim nosaltres de que 'l Sr. Vidiella, massa compassiu, sortís en aquella sessió en defensa del Sr. Folguera.

Y 'l colega ha fet mal fet treurens aquell testimoni, puig no 'l fem de tan pobre perspiciacia, que una vegada llegit nostre article vulga sostenir que dels senyors regidors es culpa, si no 's paga als empleats.

Contesti ella á nostras preguntas, si en son ánim está defensar al Testimo y veurá com no han de faltarnos arguments que 'ns fassin sortir ayrosos de la polémica.

Mes concurrencia que cap altre dia assistí á la funció que doná ahir en nostre teatre la companyia d' ópera italiana que dirigeix l' intel·ligent y reputat mestre senyor Subeyas Bach, en la que 's posà en escena la preciosa ópera «Rigoletto».

Aquella sortí satisfeta de la interpretació que obtingué la obra, y aplaudí bastant á la tiple y al tenor Sra. Marras y Sr. Morera, en lo duo del segon acte *T' amo ripettito*, com també á la primera en l' ária *Caro nome* del mateix segon ecte.

Lo barítono Sr. Aragó també fou molt aplaudit y en justicia, donchs demostrá dominar molt lo personatge que interpretava.

La contralt Sra. Bordabio se portá igualment, encara que es poch son paper contribuí al éxit de la obra.

Los periódichs de Saragossa arribats ahir á nostra ciutat donan compte d' haver mort en la immortal capital del Regne d' Aragó, lo conegut y acreditat industrial, nostre compatriota D. Joan Barril y Gatell.

Acompanyém á la seva distingida familia en lo dolor que tal pèrdua li ha ocasionat.

Ahir tinguerem lo gust de saludar en la redacció á nostre bon amic y ferm company en Miquel Font y Martí, metje Municipal de la vehina vila de Aleixar.

Aquesta nit en lo teatre de la societat «Juventud Reusense» s' hi posará en escena lo drama «D. Juan Lanuza».

Després de la funció hi haurá ball en obsequi al bell sexe.

Per més que 'l Govern hi tregui tota importancia y las personalitats més caracterizadas del partit carlí ne refugin tota solidaritat, la veritat es que no sabem encara si la partida de Castelnou es lo comensament d' un aixecament de carlins, ó si significa tantols que hi havia per aquelles terras d' Aragó uns quants homes ab ganas de passar una temporadeta fent de guerreros per la montanya espantant á la gent y donant que parlar als diaris.

Tan aviat se 'ns participa que es una partida latro-facciosa, terme anfibio que s' aplica á totes las primeras collas d' aixecats en tota mena de moviments semblants, com s' assegura que 'l quefe d' ella es lo President del comité ó junta tradicionalista del poble en que la partida aparegué, lo que li donaría un caràcter bastant més senyalat. Tan aviat se diu que 's va engroixint, arribant fins á la vora d' un centenar d' homes, com que n' han quedat tan poch; que ni se la veu. Ademés se reb la noticia de que la guardia civil l' ha disolta no més ab lo soroll dels fusells, per no haver tocat cap bala á ningú, y avans d' ahir se suposava que amenassava seriament als pobles ab tot y no trobarla los que la buscavan.

En fi, que ara no sabem encara qué n' hem de treure en clar de tot aixó; de modo que, á dir la veritat, los carlins de ciutat que hagin llegit *La Publicidad* y pogut apreciar son criteri liberal, no poden estar encara tranquils, puig si la partida del Armengol es de carlins, ha comensat la hora d' agafar tants urbans com correligionaris hi hagi á la montanya en conformitat á lo que demanava.

Per lo demés, una rebelió en nom del absolutisme pot semblar una mica xocant avuy á qui 's fixi en la situació política d' Espanya. Més absolutisme del que hi ha no 'ns lo proporcionaria pas don Carlos. Ab permís dels carlins, nos sembla que difficilment governarian ells d' una manera més absoluta que en Cánovas ho fa. Lo President del Govern fa y desfá á mida del seu gust; ell envia soldats, ell se busca diners, ell cambia de política, ell reforma lleys d' importancia y trascendencia inmensa; ell s' ho fa tot sense ni somniar en Cortis, ni en opinions públicas, ni en voluntats nacionals, ni en tot aixó que duhen los carlins que 'ls hi fa nosa.

Si no fos per lo caciquisme y per las tarjetas d' uns quants senyors que han passat de nulitats á pares de la patria sense abandonar los més son primitiu caràcter, no 's coneixeria pas que estiguessim en l' aburrit régimen liberal. May que arribessin á governar, los carlins podrian ben be repetir la frase d' en Cánovas, puig, seguint lo mateix sistema que 'ls hi es comú, continuarian, com deya ell, la historia d' Espanya.

Segons nota que se 'ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias especies puja á 791'51 pessetas.

De la «Crónica» de nostre apreciat colega *Lo Teatro Regional*, retallém lo següent:

«No sembla sino que la premsa de Madrid vegi fantasmas per tot arreu: lo Govern dona l' *Autonomia* á Cuba, y la premsa l' aplaudeix; la otoreix D. Carlos y ningú l' en priva; forma part de la República Federal, y tothom ho troba corrent; però fa un grupo regionalista catalá una senzilla manifestació de simpatia á la nació parenta, Grecia, en virtut del actual assumpto de Creta, y la premsa de Madrid posa lo crit al cel contra 'ls malos patriotas, y demana que 's castiguin; si senyor, que 's fusellin, si es precis. Que s' aixequin en armas, incendiant y destruhint, *santo y bueno*; pero jahont s' ha vist fer us de las prerrogativas constitucionals, pera fer un *Mensaje de Simpatia* á una nació extranjera, quan aqueix Mensatge surt d' una regió que hi está lligada per aconteixements historichs?

Veurém quin camí pendrà la cosa; jo crech que no passarà d' aquí.»

Han de provehirse per concurs d' ascens en aquest districte universitari, las escolas elementals de noys de Amposta y Selva y las de noyas de Roquetas y Tivisa, dotadas ab l' haber anyal de 1.100 pessetas.

Pel dia 16 del corrent está senyalada á Madrid la vista davant del Tribunal Suprém, del recurs de casació entaulat per nostre estimat amic y company senyor Ximeno Plaças, contra 'l fallo condemnatori que li recaygué en la Audiencia de Barcelona, en virtut del tant debatut enredo de «La Suripanta». Es trist, molt trist, que una cosa tant purament regional, tinga que solventarse definitivament á Madrid, hont no 's coneix ni la obra tan sols; més esperém confians en la rectitut de la magistratura y en la bondat de la causa de nostre amic.

Lo Centre Catalá de Sabadell repartí ahir per aquella ciutat lo següent fulla:

«Sabadellenchs: Al objecte de donar compte del Missatge dirigit á Grecia per mediació del Cónsul helénich de Barcelona, donant á coneixer al mateix temps los discursos pronunciats en l' acte de la entrega per respectables entitats de Catalunya, y al objecte també de fer un acte d' adhesió envers los pobles que 's redressan en defensa de sos drets y llibertats perdudes, se vos convida á tots á la solemne reunió pública que tindrà lloch avuy dissapte en los salons del Centre Catalá, á las 9 en punt del vespre.

Elocuents oradors y distingits socis d' aquest Centre, ilustrarán al auditori respecte del actual conflicte que tant preocupa á las Potencias Europeas.

Confia, donchs, en vostra assistencia.—Lo Centre Catalá.»

Llegim en lo *Diario del Comercio* de Tarragona:

«Ahir tarde ocorregué una seasible desgracia en una casa del carrer del General Castañes.

Jugavan dos noys en una galeria d' un pati interior cubert pera una claraboyra, quan un d' ells saltá impensadament sobre la mateixa, fent altre tant que l' altre que corria darrera d' éll.

Cedí al pes dels seus cossos la claraboyra, cayent al primer pis de la casa. Un d' ells resultá ab una ferida de consideració al cap: de resultas del cop estigué llarch rato sense sentit; l' altre experimentá fortes contusions en tot lo cos.

Abdós ferits foren curats de primera intenció per lo distingit metje Sr. Caballero.»

En una fulla luxosament impresa s' ha publicat lo missatge dirigit á Sa Magestat Jordi I rey dels helens en los tres idiomas grec, catalá y francés:

Al peu del text catalá hi ha la llista de las societats y periólichs que firmaren aquest notable document que tant trasbals portá als polítichs centralistas.

Llegim en un colega:

«Hem rebut una ben escrita y enérgica protesta á la prohibició dictada per l' alcalde de Cassá de la Selva, de celebrar una funció teatral en lo «Centre Recreatiu» d' aquella població.

La funció objecte de la prohibició havia sigut organizada á benefici de las familias pobres de la població.

La obra escullida era la tragi-comedia del reputat autor D. Ramon Bordas, «Política y Honra».

Lo més trist es, que segons dita protesta, lo permís va esser negat ab l' aditament de: *no vos donch permis ni per fer aquesta ni per ferne cap...*

Esperém veure revocada aviat disposició tan especial.»

TEATRO FORTUNY

Pocas vegadas ha corregut nostra ploma tan lleugera y baix tan falaguera impresió per demunt de las cuartillas, tractant del teatre, art y artistas, com la present; y es que pocas vegadas hem tingut en lo col·lisseu de la plassa de Prim un conjunt de companyia que passa de lo regular pera entrar de plé en lo bó, ja que no arriba á notable, ab la *particularitat* digna de consignarse y de que nosaltres ho fem ressaltar, que á escepció de la tiple Sra. Marra, que es italiana, tot lo personal es catalá, y que en llengua catalana 's manifestan las sevas impresions avans y després, que de tot hi ha, que han de sortir á las taulas.

Acostumats á entrar y fins á ferhi estada per alguna estona al palco escénich, nos costa una mica familiarisarnos en los ayres catalans que actualment per allí hi corren; nos hi trobém forasters, en una paraula, com s' hi deu trobar tothom.

Mes aclimatats á aquell medi àmbent, prompte 's pot regoneixer la diferencia de caràcter y costums de las personas que son artistas en lo género lirich y de las que ho son en lo género flamench. Signins permés dirho aixís en lloch de *chico* porque 'l *chico*, es *lirich* també.

No hi ha per las taulas tants fumillos y tanta *hidalgua*: no se sent á dir tampoch si 'l públich es sabi ó ignorant y encara que hi hagués ocasió, de segur que no 's diria que tenim la sanch d' horxata porque no 'ns entussiasmém als acorts de la «Marcha de Cádiz» y per fi, no es una de las qualitats que més sobressurten, la vanitat.

Modestos á carta cabal, tots son principiants, ningú fa més de lo que pot, *de paraula*, y esperan ab lo delit del bon ayment del art, mes l' aplauso que 'l son ab que 's paga son treball.

Ha posat la actual companyia en escena obras com «L' Africana», «La Favorita» y «Cavalleria Rusticana» y totas ellas han donat motiu lo mateix á la tiple, que al tenor, á la contralt que al barítono, á la comprimari»

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 12

De Marsella y Barcelona en 3 dias vapor «Cabo Palos», de 1.230 ts., ab 667 caixas tabaco a la companyia Arrendataria y 45 barrils sulfat de coure, consignat a dan Marian Peres.

De Andraitx en 2 dias llaut «Jóven Miquelito», de 24 ts., ab 200 bocoyos buyts a Clariana y Boqué y 1.000, k. segon, 100 sachos, de serraduras, llenya y altres varis efectes a la ordre, consignat als senyors Argenté y Rodriguez.

De Barcelona en 6 horas vapor «Daro», de 482 toneladas, ab lastre, consignat als senyors Fills de B. López.

De Valencia en 16 horas vapor «Cervantes», de 412 ts., ab 20 bocoyos esperit d' alcohol a Lluís Quer, 10 id. a Esteve Casto, 6 id. id. a Fills de B. López, 5 id. id. a Ferrer y Sangar, 5 id. id. a A Soler Roca. 21 id. id. a la ordre, 12 barrils silicat a Fills de Ibara, 12 bocoyos vi a la ordre, 20 sachos arrós a Joseph Gambús Anguera, 10 id. id. a Marcelino Ibáñez, 26 id. id. a P. Vilalta, 50 id. segon a Francisco Martí, 50 id. id. a R. Corbella, 64 id. id. a la ordre, 20 id. alubias a P. Virgili, 28 id. id. a E. Fábregas, 12 id. cebas a Francisco Barberá y 18 id. id. a E. Guinovart.

Despatxadas

Pera Port Vendres pol. gol. «La Paix», havent embarcat 170 bocoyos de vi de Violet freres.

Pera San Carlos llaut «Teresa», ab lastre.

Pera Bilbao y escalas vapor «Cabo Palos», havent embarcat de Lluís Quer 10 bocoyos buyts, de Lluís Figueras 11 id. id. de F. Montagut y C. 16 sachos avellana en grá, de Mangrané y fills de Guix 686 id. farina, d' Anton Plana Plana 40 id. avellana en closca, de Successors de J. Boule 25 id. id. en id. 4 bocoyos, 13,2 y 12,4 vi, de J. M. Perelló 10 sachos avellana en closca, de Tomás Ramón 15 bultos sardina, de J. Bueno y germà 2 bocoyos vi, de Gran Sabater y C. 5 sachos avellana en closca, de Joan Casullers 20 balas paper estrassa, de Salvador Güell y fill 2 botas y 1,2 vi, de la Societat Vinicola 4,2 id. y de Conrat Gordon y C. 1,4 de vi.

Pera Bilbao y escalas vapor «Duro», havent embarcat de Fills de B. López, 50 bocoyos buyts, de M. Fénech, 4 id. id. de Soler y Fénech 4 id. de vi, de J. Vilà y Granada, 4 bocoyos, 11 botas, 17,2 4,4 ayguardent y 2 botas buydas, de J. Rodriguez, 15 pipas 14,1 y 24,4 ayguardent, de Cirera Sanromá, 1 bota mistela, de L. Cañellas, 8 botas, 12,2 y 14,4 ayguardent y de P. Martí, 2 bocoyos y 2,4 de vi.

Pera Barcelona y Valencia, vapor «Cervantes», havent embarcat de Joan Llopis 25 sachos farina, de Mangrané y fills de Guix 25 id. id. de P. Fontans, 10 id. id., de Riús y Cercós 25 barrils oli, de la Societat Vinicola, 20 bocoyos buyts, de Carles Beltrán, 12 id. id. de J. Vilà Granada, 10 id. id. de Lluís Quer, 12 id. id. y d' Amat germans, 6 id. id.

BARCOS A LA CARGA

Dilluns 15

Pera Génova y Fiume v. Sevilla, lo despatxan los Srs. Boda germans.

Dimars 16

Pera Port-Vendres, Cete y Marsella vapor «Cabo San Sebastián». Son consignatari D. Marián Peres.

Dimecres 17

Pera Génova v. Jativa, admet carga pera New-York. Sos consignataris D. A. Mas y March.

Dijous 18

Pera Pasajes y escalas vapor «Asturias». Sos consignataris senyors Fills de B. Lopez.

Pera Bilbao y escalas vapor «Cabo Creux». Son consignatari D. Marián Peres.

Divendres 19

Pera Valencia vapor «Cervantes». Son agent D. Joseph M. Ricomá.

BOLSI DE REUS

Cotisations realitzadas en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo corrédor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior.	73.91	Fransas.	47.95
Exterior.	76.50	Cubas velles.	93.75
Colonial.	78.50	Cubas noves.	78.75
Norcs.	24	Aduanas.	94.62
Obligacions Almansa.	79.35	Oblig. 3 0/10 Fransas.	51.5*
PARIS			
Exterior.	69.25	Norcs.	
GIROS			
Paris.	99.80	Londres.	32.15

Nota de las operaciones de Bolsa que 'ns ha facilitat l'agent D. Joaquím Sociats representant en aquesta plassa de la casa de Barcelona J. Marsans Rof.

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63.90	Fransas	17.20
Exterior	76.50	Orenses	
Amortizable	76.	Cubas 1886	93.75
Aduanas	94.50	Cubas 1890	78.75
Norcs	24.	Obs. 6 0/10 Fransa	92.50
Exterior Paris	60.18	Obs. 3 0/10	51.50
Paris	27.80	Londres	32.15

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés, D. Joan Llauredó Prats y D. Joan Vallés Vallduví.

Londres	90 d/f.	00.00 diner	8 d/v.	00.00
Paris	8 d/v.	00.00	Marsella	00.00
VALORS LOCALS		DINER PAPER.		OPEB.
ACCIONS				
Gas Reusense.	010	010	010	
Industrial Harinera.		550		o
Banch de Reus.		600		o
Manufacturera de Algodon.	75	100		o
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.			415	

ANUNCIS PARTICULARS

AVIS

En un dels Arrabals més céntrichs d' aquesta ciutat, hi ha una pastisseria molt acreditada pera vendre. Pera mes informes dirigirse en aquesta Imprenta.

Diversions públicas

Teatre Fortuny

Gran Companyia d' ópera italiana dirigida per lo mestre D. Modesto Subuyetas Bach.

Funcions pera avuy.—Tarde: se posará en escena la celebrada ópera en quatre actes del mestre Donizetti, «La Favorita».—A dos cuarts de 4.

Nit: 7.ª d' abono.—Primer y quart acte de la ópera «Rigoletto» y la preciosa ópera en un acte del mestre Mascagni, titulada «Cavalleria Rusticana».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al paradís, 2. A tres cuarts de 9 en punt.

TELEGRAMAS

Madrid 13.

De Filipinas, diu lo corresponsal del «Heraldo», que 'l dia 3 tornaren los rebeldes a atacar la trinxera de Aniabo, que havian pres las tropas del general Zabala.

Hi havia entre 'ls insurrectes moltes donas, que excitavan als tagalos al combat.

Manava aquellas partidas un indi que recorria las filas enemigas a cavall, y combatia a las tropas ab forts cops de lantaca.

Després del combat, que fou llarch, se trobá lo cadáver del indi al costat de son cavall.

Nostras baixas foren 4 soldats morts y 17 ferits.

Lo dia 9 abandoná lo general Lachambre a Salitrán, després d' haver destruït lo poble. Los rebeldes, creyent que las tropas se dirigian cap a ells, tractaren d' entorpir la marxa, trotejant desde espessos canyars la vanguardia de nostras tropas y fentnos 1 mort y 14 ferits, entre ells lo tinent del regiment núm. 76 don Anton Girao.

Aquella nit las tropas acamparen en los voltants de la loma de San Nicolás.

Lo dia 10 lo general Lachambre continuá son camí cap a la presa del Molí, ab gran dificultat, donchs la marxa de la columna tenia que ferse per barranchs sumament profundos.

Lo general Marina que manava la vanguardia trobá al enemich parapetat darrera una formidable trinxera de 5.000 metres.

La artilleria manada per lo comandant Carpio feu terribles disparos batint aquella posició verdaderament formidable, fent encendre algunas de sas granadas, la majoria de las casas construhidas per los rebeldes al amparo de la trinxera.

Cuan lo general Marina considerá quebrantat al enemich, dividió sas forsas disposant que 'ls batallons 13 y 4 ataquessin lo flanch esquerre y 'l regiment número 73 lo flanch dret.

Los rebeldes se defensaren ab valentia. Pero al sentir lo toch de corneta ordenant atach a la bayoneta a la carrera, emprengueren la retirada, apoderantse nostras tropas de falconets, lantacas, metrella y pólvora.

Ahir al matí lo general Lachambre emprengué lo camí de Paranaque, deixant fortificada la presa del Molí, y convenientment defensat lo pas del riu Zapote.

Al arribar a Paranaque ab son Estat Major, fou rebut ab entusiasme y abressat per lo general Polavieja. —S' ha concedit lo títol de marqués al general Cornel.

—Pera l' envió de reforsos a Filipinas s' utilitzarán tots los vapors correus que surtin de la península.

—Telegrafia de Tanger, que a Fez ha ocorregut una espantosa catástrofe.

Més de 180 obrers que treballan en unas obras d' aquella població marroquí, foren embolicats per las runas, morint en sa majoria.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

ria que a las segonas parts totes, que nostre públich a tots los aplaudia, a uns més que altres, pero no tenint pera ningú frases que 'ls pogués mortificar, ni molt menos demostracions que signifiquessin desagrado.

Aixó nos indica algo?

Creym que sí. Es més, creym que significa molt, puig en primer lloch demostra que 'l gust de nostre públich encara no l' ha arribat a pervertir los tres anys que hem tingut a artistas y obras com «Tiple ligera», «Las Amapolas», etc.; en segon, que en nostra ciutat, com en las de major importancia se sab sabor-jar las bellas musicals que contenen las partituras clásicas, lo mateix que las modernas; y en tercer y darrer lloch que si Italia es lo país dels artistas, Catalunya, per son clima, per son cel y per los fills que al art dona, es terra d' artistes també.

Artistas principiants los tenors senyors Felú de Constantí y Morera, com principiant lo barítono Sr. Mir, en «Cavalleria Rusticana» 'l primer, y en «La Favorita» los altres dos; no nos han provat sentir las frases que de sos llavis sortian?

Al Sr. Aragó, no s' ha l' vist dominar la escena de una manera sorprendent y que sols se consegueix, quan se n' es gat vell?

Y si d' aquets passessim als que son lligitims estrelles de la escena lírica, com la Huguet, tindriam mes enrodonida la comparació, dels dos països.

Una deficiencia, mes ben dit, un contrast empanya 'l cel d' aquesta harmonia: lo que 'l públich que va a localitats no pugui respondre mes, degut a la crisis que s' atravesa circumstancia aquesta que la empresa no ha volgut tenir en compte, desde 'l moment que posá la botaca a 12 rals y mitj y no ha aumentat lo número de professors la orquesta.

En son cástich porta la penitencia.

F. C. E.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 12 de Mars de 1897

Naixements

María Rodón Olivé, de Francisco y María.—Joseph Batlle Mercadé de Pere y Teresa.—María Urgellés Sardá, de Anton y Teresa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joseph Sugrañes Masdeu, 74 anys, Abadia 11.—Joseph Sentís Estivill, 64 anys, S. Joan 18.

Matadero Públich

Bestiars sacrificats pera 'l consum en lo dia d' ahir

Classe	Nº	Kilos. Grams	Satisfet Pts. Cts.
Bous			
Badellas	3	384	76.80
Bens	85	906	181.20
Cabrils	3	8.800	1.76
Tocinos	15	1022.500	224.95
			484.71
Desputllas de bestiar de llana y pel			24.13
Total adendo			580.84

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Santa Matilde.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Avuy a las vuyt del matí tindrà lloch la Comunió general en Ntra. Sra. del Carme y a las cuatre de la tarde la funció mensual de la mateixa, a la que se seguirán la del Mes de Sant Joseph y la Novena de Sant Salvador d' Horta.

Parroquia de S. Joan Batista (Providencia)

Continua 'l Mes de Sant Joseph, quals exercicis se celebrarán durant la Missa de las 8.

Parroquia de la Purissima Sanch

A las sis de la tarde 's donará comens a la solemne funció que la Real Congregació de la Purissima Sanch dedica a la segona Paraula que Ntre. Senyor Jesucrist pronunciá desde la creu, predicant lo Rvnt. Joseph Figueras.

Continua lo mes de Sant Joseph que 's diu tots los dias de feyna a dos cuarts de 8 y a las 8 en los festius, durant la santa missa.

Sant de demá.—Sant Raimundo.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes; (per Vilanova)
 12'14 t. mercancías, segunda y tercera.
 14'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona a Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
 9'46 m. (per Vilanova).
 15'8 t. per id.
 7'33 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes.)

De Reus a Mora

8'33 m. — 1'04 t. — 3'10 t. — 7'19 y 9'57 nit.

De Mora a Reus

4'21 m. — 8'00 m. — 12'02 t. — 6'04 t. — 7'36 n.

De Reus a Tarragona

8'30 m. — 9'17 m. — 21. — 7'04 t.

De Tarragona a Reus

7'30 m. — 12'25 t. — 4'30 t. — 8'20 n.

De Reus a Lleyda

8'10 m. — 5'23 t.

De Lleyda a Reus

5'50 m. — 3'50 t.

De Reus a Vimbodí

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Vimbodí a Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.^a

De Tarragona a Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia a Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACION DE CORREOS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.
 De Barcelona (per Tarragona) 8'30 m.
 De id. directe 10'30 t.
 De id. id. id. 12'04 t.

De id. ab la correspondencia extranjera

(per Picamoixons y descendents de Lleyda) 7'30 n.
 De Madrid y Zaragoza 2'30 t.
 De Lleyda y Huesca 7'30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corriente any. Los de Cuba surten d' aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra: Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5'00 m.
 Pera id. a las 2'00 t.
 Pera Tarragona Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) a las 2'00 t.
 Pera Tarragona, directe a las 7'00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrasa y salinas a las 8'00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buellos després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus a Salou

Servey de trens que regirá desde 1 dia 1 de Octubre de 1896.

Sortidas de Reus: 4'10, 9'06 mati; 2'32 y 5'43 tarde.

Sortidas de Salou: 4'56, 10'46 mati; 5'10 tarde y 7 nit.

Las horas se regeixen per lo meridia de Madrid.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Mars de 1897

LINEA DIRECTA PERA 'L RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Mars directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés.

FRANCE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santes, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos.

lo dia de Mars lo vapor «Bearn»

lo dia 26 de

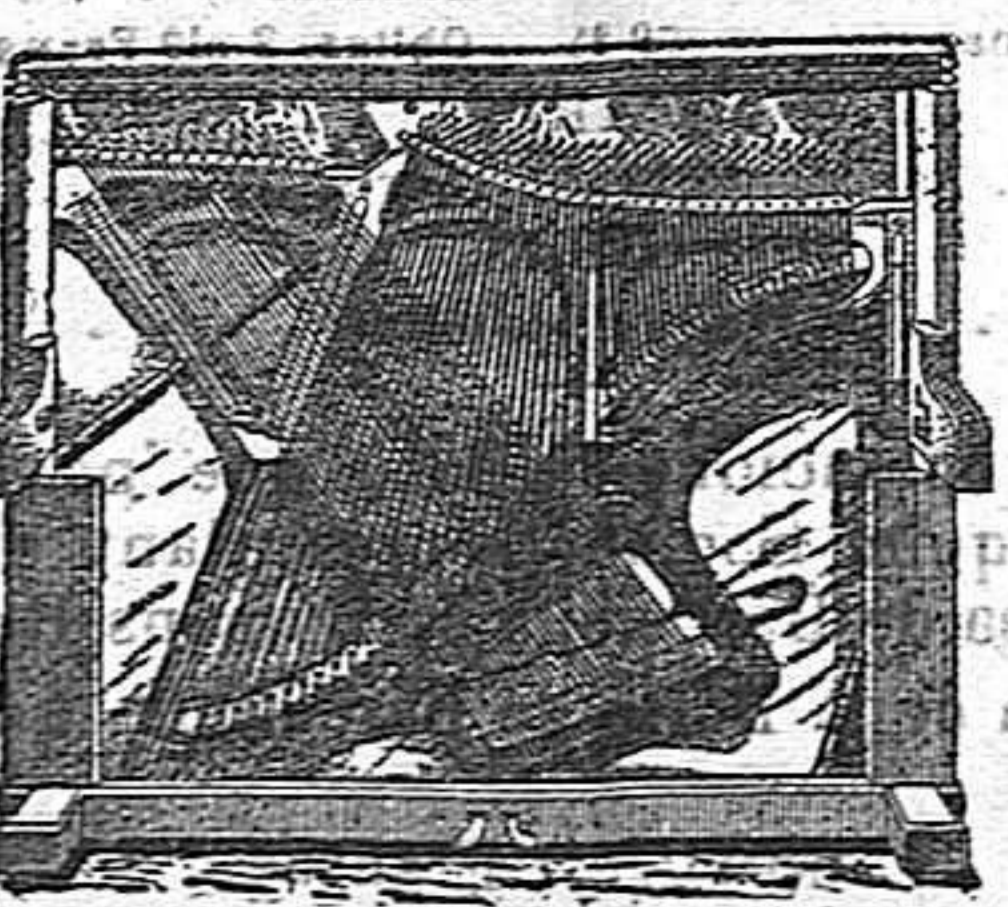
Consignataris a Barcelona, RIOL y C.^a, Plasse de Palacio. — Barcelona.

Diposit de pianos de Coll y Garriga

PIANOS

a cordas creuhadas ab march de ferro y claviller de metall nikelat a 150 duros.

Interior del piano

Diferents

MODELS

de construcció moderna

forma elegant

VILLARROEL, núm. 1, pral. Cantonada ronda Sant Antoni. — BARCELONA

Registre civil

del dia 12 de Mars de 1897

Maria Rodor Olivé, de Francisco y Maria — Joseph Batlle Marqués de Pare y Teresa. — Maria Ugalde Sarriena de Anton y Teresa.

Joseph Sureda Masdevila, 74 anys, Aبادia 11 — Joseph Santa Raviell, 64 anys, S. Joan 18.

Matafoc Public

Classe	N. ^o d'Ellos Grams	Per. Cta.
Bons	3	381
Redelles	4	006
Bons	3	800
Caplles	18	1022 500
Totals		224 95

PURIFIQUE VA

EL AIRE QUEMANDO PAPEL DE ARMENIA

El mejor de los DESINFECTANTES

En interes de los enfermos y personas que les cuidan, los medicos recomiendan purificar el aire quemando PAPEL DE ARMENIA

Venta: Farmacias, Droguerias y Perfumerias POR MAYOR: 'CEBRAN Y C.^a' — BARCELONA